

Talkoiden johtaminen ja varusteet

Teemu Niinimäki, WWF
5.5.2020

Talkoolaiset merkittävä voimavara

- Talkoolaiset käyttävät omaa vapaa-aikaansa luonnon hyväksi tehtävään työhön.
- Talkoiden vetäjällä on merkittävä ja vastuullinen rooli.
- Vetäjä on vastuussa siitä, että talkoolaisten tarjoama työpanos käytetään mahdollisimman tehokkaasti luonnon hyväksi.
- Vetäjä on vastuussa myös siitä, että kaikki viihtyvät talkoissa ja luonnonhoito on hauskaa.

Talkoolaiset merkittävä voimavara

- Vapaaehtoisten työpanosta tulee aina arvostaa, puhutaan sitten tunnin mittaisista talkoista tai monta viikkoa kestävästä öljyntorjuntaoperaatiosta.
- Talkoolaiset kokevat työllään olevan merkitystä etenkin silloin kun toiminta on hyvin organisointua, johdettua ja he saavat tekemästään työstään positiivista palautetta.
- Luonnon hoidon lisäksi talkoilla on suuri merkitys myös mukavana sosiaalisena tapahtumana ja hyötyliikuntana.
- Hyvät talkoot houkuttelevat ihmisiä mukaan myös uudestaan ja tieto mukavasta talkoomeiningistä leviää!
- Talkoolaisten tarjoama työpanos on äärimmäisen arvokasta ja joillakin kohteille ainoa keino saada tuloksia aikaiseksi.

Talkoot vieraslajitorjunnassa

- Aluesuojelu ei yksin riitä, vaan tarvitaan ennallistamista ja luonnonhoitoa
- Vieraslajit ovat kasvava ympäristöongelma, johon pitää tarttua nyt
- Ympäristöviranomaisten ja Metsähallituksen luontopalveluiden niukat resurssit
- Vieraslajiesiintymien suuri määrä
- Matalan kynnyksen tekemistä, kuka vaan voi tulla mukaan
- Paikallisuus, jatkumo, seuranta
- Konkreettista luonnonsuojelutyötä, jossa työn jälki ja tulokset nähtävissä

Etukäteissuunnittelu

- Töiden huolellinen etukäteissuunnittelu on onnistuneiden talkoiden tärkeimpiä tekijöitä.
- Tee suunnittelukäynti talkookohteeseen hyvissä ajoin ennen talkoita mieluiten yhdessä maanomistajan kanssa.
- Tee muistiinpanot priorisoitavista työkohteista, kokoontumispaikasta, työkaluista, tarjoiluista ja yleisestä aikataulusta.
- Tee suunnitelma siitä kuinka talkoolaiset jaetaan työkohteisiin.
- Informoi talkoolaisia jo ennen talkoita siitä mitä talkoissa on tarkoitus tehdä ja mitä varustusta talkoisiin tulee ottaa mukaan.

© Minttu Perttula/WWF

ALLERGIA
IHO
ASTMA

Motivointi

- Talkoolaiset motivointi ei yleensä ole vaikeaa, kaikki ovat mukana auttamisen halusta.
- Vieraskasvilajit ovat kuitenkin mittava ongelma ja niiden hävitys on aikaa vievää – hyviä tuloksia voidaan joutua odottamaan pitkään.
- Sopivan kohteen valinta erittäin tärkeää!

© Markus Dernjatin/WWF

Talkookohteen valinta

Mistä löytää?

- Vieraslajiportaali
- Kunnan ympäristötoimisto
- ELY-keskuksen ympäristöyksikkö
- Metsähallituksen luontopalvelut
- Paikallinen luonnonsuojeluyhdistys
- Paikalliset luontoharrastusseurat

Miten valita?

- Esiintymiä valtavasti, priorisointia pakko tehdä
- Luonnoltaan erityisen arvokas
- Helppo saavutettavuus
- Torjunnassa mahdollista onnistua
- Jos kohde on ihmisten mielestä kiinnostava, viihtyisä tai luonnonkaunis, niin osallistujien houkuttelu helpompaa

Motivointi

- Esittele talkookohde huolellisesti ja nosta esiin esim. alueelta löytyviä uhanalaisia lajeja.
- Kerro mitä talkootöitä tullaan tekemään ja miten luonto hyötyy juuri näistä talkoista.
- Aseta talkoille selkeä tavoite, joka on helppo ymmärtää ja jonka saavuttaminen on mahdollista.
- Kerro tauoista ja tarjoiluista ja mahdollisista muista palkinnoista, jotka työrupeaman jälkeen odottavat.

© Joonas Fritze/WWF

Johtaminen

- Talkoolaisten vastaanotto ja alkuinfo erittäin merkittävässä roolissa – erityisesti lyhyissä iltatalkoissa.
- Varmista, että talkoiden tavoitteet ovat kaikille selvät ja kaikki tietävät mitä seuraavaksi tapahtuu.
- Esittele suojarahusteet ja työkalut sekä demostroi työsuoritus mikäli työ ei ole entuudestaan kaikille tuttua.

Johtaminen

- Mikäli töitä tehdään usealla työkohteella kannattaa jokaiselle kohteelle nimetä kokenut työnjohtaja mikäli mahdollista.
- Talkoovetäjä kiertää työkohteilla arvioimassa työn etenemistä sekä pitää yllä hyvää henkeä osallistumalla myös työntekoon.
- Talkoovetäjä pyrkii myös ennakoimaan tulevia pulmatilanteita ja toimimaan ennaltaehkäisevästi.

© Petteri Tolvanen/WWF

Johtaminen

- Työtehtäviä kannattaa aina kierrättää, jotta toiminta pysyy mielekkäänä.
- Eri ihmisillä on erilaista osaamista jota kannattaa ehdottomasti hyödyntää.
- Luovuudelle tulee jättää tilaa.
- Hyvää ryhmädynamiikkaa ei kannata rikkoa.

Johtaminen

- Talkoolaisten johtaminen poikkeaa työmaailmasta.
- Talkoolaiset eivät ole työsuhteessa vaan voivat lopettaa työt koska tahansa.
- Kannustava ja huomioiva asenne ovat talkoovetäjän tärkeimpiä ominaisuuksia.

Palaute ja loppukeskustelu

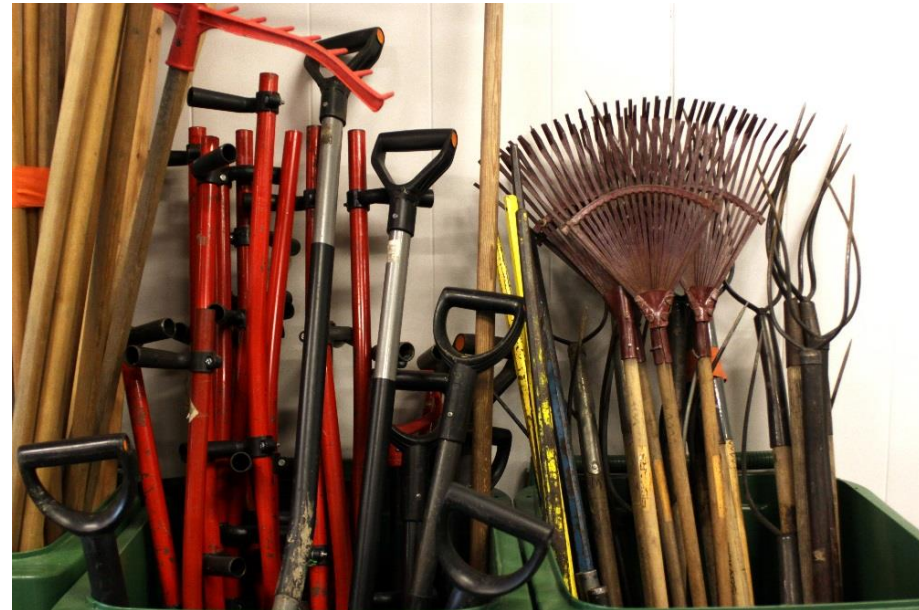
- Talkoiden lopuksi porukka kerätään yhteen, kiitetään tehdystä työstä ja pidetään palautekeskustelu.
- Palautekeskustelu on tärkeää sekä talkoolaisille että vetäjälle.
- Palautteen kautta talkooformaattia voidaan kehittää entistä paremmaksi.

© Petteri Tolvanen/WWF

Työkalut ja varusteet

- Hyvät työvälineet ja varusteet ovat tärkeitä, jotta talkooporukasta saadaan parhaat tehot irti.
- Mieti etukäteen mitä varusteita talkoissa tarvitaan ja miten ne hankitaan.
- Kun tehdään yhteistyötä kaupunkien, kuntien, Metsähallituksen tai yhdistysten kanssa kannattaa aina kysellä mitä varusteita olisi saatavissa yhteistyökumppaneilta.
- Tarvittaessa myös vapaaehtoisia voi ohjeistaa tuomaan omia työkaluja.

© Antti Lappo/WWF

Työkalut ja varusteet

- Vieraskasvitalkoiden työkaluja ja varusteita:
 - Kunnolliset työhanskat
 - Oksasakset
 - Raivaussakset
 - Puutarhahara
 - Pistolapio
 - Istutuslapio
 - Rautakanki
 - Harava
 - Viikate
 - Kevytpeite
 - Jättesäkkejä
 - Talkoisiin soveltuva vaatetus

© Paula Kallio/WWF

Kiitos, kysymyksiä?

© Petteri Tolvanen/WWF

ALLERGIA
IHO
ASTMA

